

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17C/205/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113206950
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3113206950.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pajštúnska 5, IČO: 35724803, zastúpený zástupcom: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pajštúnska 5, proti odporkyni: O. F., bytom H., ul. S. XX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom v Skalici, ul. Petrovská 10, zastúpený JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom v Chorvátskom Grobe, Nám. Josipa Andriča 1, o zaplatenie 308,78 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a .

II. Odporkyni súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

III. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresnému súdu Trenčín bol dňa 19.03.2013 doručený návrh pôvodného navrhovateľa (Consumer Finance Holding a.s.), ktorým sa proti odporkyni domáhal, aby súd rozhodol o splnení jej povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu 308,78 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z tejto sumy od 02.08.2010 do zaplatenia. Zároveň si uplatnil aj právo na náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že dňa 13.02.2010 s odporkyňou uzatvoril Zmluvu o pôžičke č. 1926967, na základe ktorej poskytol odporkyni pôžičku v sume 637,10 eur. Odporkyňa sa zaviazala vrátiť pôžičku v 10 mesačných splátkach vo výške 68,11 eur. Odporkyňa si túto povinnosť splnila iba čiastočne, vrátením sumy 489,90 eur. Nezaplatením ďalších splátok sa dostala do omeškania, v dôsledku čoho veriteľ listom zo dňa 22.07.2010 vyzval odporkyňu k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Do dňa spísania návrhu odporkyňa dlžné splátky neuhradila, pričom jej celkový dlh je 308,78 eur.

V priebehu konania došlo na základe návrhu navrhovateľa k zmene navrhovateľa, a to uznesením zo dňa 09.09.2014, v dôsledku postúpenia uplatnenej pohľadávky počas konania.

Podaním zo dňa 07.10.2013 vstúpil do konania vedľajší účastník, a to na stranu odporkyne. Vedľajší účastník je združenie pôsobiace na ochranu práv spotrebiteľov. Vstup vedľajšieho účastníka bol navrhovateľovi aj odporkyni riadne oznámený. Odporkyňa na toto oznámenie súdu žiadnym spôsobom nereagovala a takisto sa nevyjadrila ani k samotnému návrhu, ktorý jej bol doručený dňa 23.01.2014. Navrhovateľ proti vstupu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne namietal, pričom súd na základe tejto námietky rozhodol uznesením č.k. 17C/205/2013 - 49 tak, že vedľajšie účastníctvo vedľajšieho účastníka na strane odporkyne je prípustné. Toto rozhodnutie bolo potvrdené odvolacím súdom.

Dňa 06.02.2014 bolo súdu doručené písomné podanie vedľajšieho účastníka, v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatneného práva. Námietku odôvodnil tým, že má za to, že vo veci ide o vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože predžalobná upomienka zo dňa 13.02.2010 je v skutočnosti odstúpením od predmetnej zmluvy. Navrhovateľ podal návrh po uplynutí dvojročnej premlčacej doby dňa 19.03.2010, pretože svoje právo si mohol uplatniť po prvý krát dňa 23.07.2010.

Dňa 04.09.2014 navrhovateľ súdu doručil podanie, v ktorom uviedol, že odporkyňa sa dostala do omeškania s úhradou sumy 151,14 eur, pričom žalovaná suma je tak tvorená istinou vo výške 151,14 eur a poplatkami vo výške 157,64 eur. Ďalej uviedol, že späťvzatie platieb, ktoré vyplývajú z platobnej histórie, ale neboli zohľadnené v návrhu urobí po tom, čo súd rozhodne o návrhu na zmenu navrhovateľa. Zároveň doručil súdu aj prehľad splátok a úhrad.

Dňa 20.10.2014 navrhovateľ súdu doručil podanie, v ktorom reagoval na písomné vyjadrenie vedľajšieho účastníka a na vznesenú námietku premlčania. V tejto súvislosti uviedol, že vedľajší účastník nemôže vzniesť, pretože podľa § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka tak môže urobiť len dlžník. Nejde totiž o procesný úkon, ale o úkon hmotnoprávny. Zároveň je tohto názoru, že jeho právo nie je premlčané.

Na prejednanie veci samej súd nenariadil pojednávanie, pretože vo veci ide o drobný spor a podľa názoru súdu vo veci možno rozhodnúť bez pojednávania. Súd sa oboznámil s návrhom, Zmluvou o pôžičke zo dňa 13.02.2010, ktorú uzatvoril právny predchodca navrhovateľa a odporkyňa, ďalej len „zmluva o pôžičke“, predžalobnou upomienkou zo dňa 22.07.2010, kópiou doručky na č.l. 5, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 18.10.2012, prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok a prehľadom splátok a úhrad z č.l. 42. Po tomto oboznámení sa s návrhom a listinnými dôkazmi súd zistil tento pre rozhodnutie o návrhu podstatný skutkový stav:

Právny predchodca navrhovateľa, teda obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. dňa 13.02.2010 uzatvorila s odporkyňou zmluvu o pôžičke, v ktorej je odporkyňa označená ako klient. Pri predmete financovania pôžičky je uvedený tovar notebook a jeho kúpna cena 518,80 eur. Ďalej je uvedené, že celková suma pôžičky je 681,10 eur, celková suma pôžičky bez poistenia 637,10 eur, výška splátky je 63,71 eur, splátka s poistením 68,11 eur, končená splatnosť 10 mesiacov, ročná úroková sadzba 58,64 %, priemerná hodnota RPMN 51,75 %, RPMN 58,64 %. Takisto je uvedené Pôžička (finančné plnenie) 518,80 eur. Na rubovej strane tejto zmluvy je nečitateľný text, rovnako ako aj v časti na lícovej strane zmluvy. Podľa prehľadu splátok a takisto aj podľa prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok odporkyňa zaplatila navrhovateľovi, resp. jeho právnomu predchodcovi celkovo 609,90 eur. Navrhovateľ na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 18.10.2013 nadobudol od pôvodného navrhovateľa a zároveň veriteľa pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania.

Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Podľa § 52 ods.1 až 4 Občianskeho zákonníka v účinnom znení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 2 písm.a/ zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu 13.02.2010, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 4 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods.2 písm. g/, h/, i/, k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ročnú úrokovú sadzbu; priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

Podľa § 4 ods.3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Vzhľadom k vyššie citovaným ustanoveniam zákonov a zistenému skutkovému stavu súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľa zamietol. Zmluva o pôžičke, ktorá je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm.a/ zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorú mienil uzatvoriť navrhovateľ s odporkyňou ako spotrebiteľom, je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, pretože pri ich uzatváraní navrhovateľ konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporkyňa je fyzickou osobou a nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Tým sa pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa otvoril priestor pre aplikáciu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných právnych predpisoch. Napríklad podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, či zákona o ochrane spotrebiteľa.

Vo všeobecnosti pre občianske súdne konanie platí, že bremeno tvrdenia rozhodných skutočností zaťažuje predovšetkým navrhovateľa, ktorý sa návrhom domáha svojho práva. Takisto platí, že dôkazné bremeno ohľadne preukázania určitej tvrdenej skutočnosti zaťažuje v konaní toho účastníka, ktorý sa dovoľáva použitia nejakej právnej normy a právneho následku z nej vychádzajúceho. Rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma. Odtiaľ tiež vyplýva, kto je nositeľom dôkazného bremena. Neunesenie dôkazného bremena má za následok nepreukázanie tvrdenej skutočnosti, čo môže viesť aj k celkovému neúspechu v konaní. Aplikujúc uvedené v tomto konaní, súd konštatuje, že tvrdenie navrhovateľa, že odporkyňa si nesplnila svoju zmluvnú povinnosť, navrhovateľ v konaní nepreukázal.

Po posúdení predloženej zmluvy o pôžičke, nemá súd za preukázané riadne uzatvorenie zmluvy o pôžičke, resp. zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Navrhovateľom predložená zmluva je neurčitým právnym

úkonom, a v dôsledku toho teda aj neplatným právny úkonom. Obsah tohto právneho úkonu súd vyvodzoval najmä z jej časti označenej ako „Predmet financovania pôžičky“, pretože v tejto jej časti mali byť uvádzané podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke. V nej je však celkom neurčito uvedené, že celková suma pôžičky je 681,10 eur, celková suma pôžičky bez poistenia 637,10 eur, a takisto je uvedené Pôžička (finančné plnenie) 518,80 eur. Navrhovateľ tvrdí, že odporkyni poskytol pôžičku v sume 637,10 eur.

Z uvedeného je zrejmé, že z tohto právneho úkonu, nie je možné s určitosťou určiť obsah zmluvného vzťahu medzi účastníkmi tejto zmluvy. Nie je z neho zrejmé aká suma mala byť odporkyni poskytnutá. Teda či išlo o sumu 518,80 eur (čo zodpovedá kúpnej cene tovaru), sumu 681,10 eur alebo o sumu 637,10 eur. Súčet všetkých splátok s poistením predstavuje celkovo sumu 681,10 eur, čo pri úročení pôžičky ročným úrokom 58,64 % a pri poskytnutí pôžičky 681,10 eur nie je logické. Rovnako je tomu aj pri sume pôžičky 637,10 eur (bez poistenia). Takisto ak by bola poskytnutá pôžička v sume 518,80 eur (čo jednoznačne nevyplýva z obsahu zmluvy) a pri úročení pôžičky ročným úrokom 58,64 %, by dlžník mal vrátiť veriteľovi za 10 mesiacov sumu 772,32 eur a nie 681,10 eur s poistením. Vzhľadom k tomu, že v danom prípade túto neplatnú časť zmluvy nemožno oddeliť od ostatného obsahu zmluvy, pričom ide o podstatnú časť zmluvy (aká suma peňazí bola požičaná) podľa § 41 Občianskeho zákonníka, je neplatná celá zmluva o pôžičke. V tejto súvislosti nie je možné uvažovať o platnom uzavretí zmluvy o pôžičke v inej forme ako písomnej (ústne, prípadne konkludentne), nakoľko pre platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa v čase jej uskutočnenia, rovnako ako v súčasnosti, vyžadovala písomná forma.

Súd považuje za potrebné uviesť, že ak by aj došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bolo by potrebné považovať tento úver za bezúročný a bez poplatkov. V zmluve totiž absentujú zákonom o spotrebiteľských úveroch požadované údaje. Týmito údajmi sú údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch je tak poskytnutý spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov. Súd poukazuje aj na to, že nie je možné považovať za riadne uvedenie podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak sú uvedené v inej listine ako je samotná zmluva. Takisto je potrebné uviesť, že navrhovateľ v podaní zo dňa 28.08.2014 uviedol, že žalovaná suma pozostáva z poplatkov vo výške 157,64 eur, avšak ako dospel k tejto výške a aké poplatky boli odporkyni účtované neuviedol a nešpecifikoval. V tejto časti teda neuniesol ani bremeno tvrdenia.

Vzhľadom ku skutočnosti, že odporkyňa vrátila veriteľovi celkovo sumu 609,90 eur, k tomu, že na základe predložených dôkazov je možné uvažovať aj o tom, že odporkyni mohla byť poskytnutá suma pôžičky 518,80 eur, ktorá zodpovedá kúpnej cene zakúpeného tovaru a k tomu, že navrhovateľ nepreukázal svoje platné právo na zaplatenie akéhokoľvek úroku alebo poplatku za poskytnutie tejto sumy peňazí od odporkyne, súd návrh navrhovateľa zamietol.

Vzhľadom k nepreukázaniu uplatneného práva navrhovateľa a k dôvodu, pre ktorý súd návrh navrhovateľa zamietol, sa súd nezaoberal námietskou premlčania uplatneného práva, ktorú vzniesol vedľajší účastník na strane odporkyne. Bez existencie práva na plnenie nemôže dôjsť ani k jeho premlčaniu. Táto skutočnosť, by teda neprivedila iné rozhodnutie súdu.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pretože odporkyňa bola v konaní plne úspešná. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa si v konaní právo na náhradu trov konania

neuplatnila a z obsahu spisu jej žiadne trovy konania ani nevyplývajú, súd odporkyne náhradu trov konania nepriznal.

Vzhľadom k tomu, že v konaní vystupoval aj vedľajší účastník na strane odporkyne a vzhľadom na celkovú úspešnosť odporkyne v konaní, bolo potrebné rozhodnúť aj o práve vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania. Pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi sa súd riadil nasledujúcou právnou úvahou:

Právne postavenie vedľajšieho účastníka v občianskom súdnom konaní, teda procesné práva a povinnosti vedľajšieho účastníka sú v Občianskom súdnom poriadku upravené v ustanoveniach § 93, § 153d, § 201. Z týchto ustanovení je zrejmé, že vedľajší účastník sa môže zúčastniť konania popri navrhovateľovi alebo odporcovi buď ak má právny záujem na výsledku konania (s výnimkou konania o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je), alebo ak ide o právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa antidiskriminačného zákona, zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele alebo zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Pre jeho právne postavenie je však najpodstatnejšie, že ustanovenie § 93 ods.4 Občianskeho súdneho poriadku mu priznáva rovnaké práva a povinnosti aké má účastník. V konaní však koná iba sám za seba, pričom ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník ma rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník, pričom nie je zástupcom tohto účastníka, pretože koná iba za seba. Jeho procesné úkony sú tak iba jeho úkonmi, avšak tieto úkony majú v konaní rovnaké právne následky, ako keby ich uskutočnil účastník, na strane ktorého v konaní vystupuje. Zhrnúc vyššie uvedené platí, že ak má účastník právo na náhradu trov konania, také isté práva má aj vedľajší účastník. V danej veci, ak majú odporcovia právo na náhradu trov konania, má toto právo aj vedľajší účastník na ich strane.

Ďalšou právnou otázkou, ktorou sa súd zaoberal v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka je otázka, či právne zastúpenie vedľajšieho účastníka, ktorý je združením na ochranu spotrebiteľa, je účelné. Túto skutočnosť musí pri rozhodovaní o trovách konania súd vždy posúdiť. Podstatou existencie vedľajšieho účastníka na strane odporkyne je ochrana práv spotrebiteľov. Vedľajší účastník bol založený za týmto účelom a za týmto účelom aj existuje. Vedľajší účastník je zo svojej podstaty odborníkom na podporu a ochranu záujmov práv spotrebiteľa, ktorého ďalšie odborné zastupovanie nie je možné chápať ako účelné. Je samozrejmé, že relevantnú, skutočnú ochranu práv spotrebiteľov môže poskytovať len odborne vzdelaný personál, znalý všeobecne záväzných právnych predpisov a judikatúry súdov. Splovať plnenie tejto úlohy udelením plnomocenstva advokátom v občianskom súdnom konaní sa preto súdu javí ako účelové. Podľa názoru súdu tak právne zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom v tomto konaní nebolo účelné, a to aj vzhľadom k písomnému vyjadreniu, ktoré vedľajší účastník urobil v konaní.

Uvedený názor súdu je v súlade aj s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čo vyplýva napr. z jeho uznesenia sp.zn. 6 MCdo 9/2013 z 20.06.2014. V ňom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k obdobnému záveru, ktorý je aplikovateľný aj na toto konanie. Najvyšší súd v ňom okrem iného uviedol, že Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 142 až 150 ustanovuje pravidlá pre rozhodovanie súdu o náhrade trov konania. Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (teda nie všetky náklady majúce povahu trov konania). V prípade rozhodovania o náhrade trov konania pri plnom úspechu vo veci je táto zásada výslovne uvedená v § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Pojem „účelnosť“ použitý v tomto ustanovení treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými. Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejماً snaha zvýšiť náklady konania protistrane (v tejto súvislosti najvyšší súd poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 3. 2014

sp. zn. I. ÚS 3819/13). Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 19. marca 2014 sp. zn. 6 MCdo 5/2013 vyslovil záver, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní, vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Vedľajší účastník zastúpený advokátom hromadne vstúpil do skutkovo a vecne porovnateľných vecí, pričom v konaní urobil písomné vyjadrenie k žalobe (prakticky formulárové) aktualizované len o údaje k žalovanej pohľadávke. Za tejto situácie, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v tomto písomnom podaní zároveň uviedol, že súhlasí s rozhodnutím bez pojednávania, a že prípadného pojednávania sa on ani jeho zástupca nezúčastní a žiada konať a rozhodnúť v ich neprítomnosti, sa zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom vo veciach, ktoré spolu naplňajú charakteristiku tzv. hromadných vecí, javí ako odporujúce rozumnosti, a teda ako zneužitie práva na právnu ochranu. To má za následok povinnosť súdov konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda ich nepriznanie účastníkovi, ktorý by inak na ich náhradu mal právo. Vedľajší účastník by svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci žalovaným v postavení spotrebiteľa, mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nadbytočných nákladov na právne zastupovanie v každej skutkovo a právne takmer totožnej veci. Požiadavke rozumnosti by zodpovedal napríklad taký jeho postup, ktorým by si vyžiadal právnu službu len na vyhotovenie námietky premlčania, ktorú by potom sám, či už v postavení vedľajšieho účastníka alebo zástupcu, použil v súdnom konaní vo všetkých porovnateľných veciach.

V danom prípade právny zástupca vedľajšieho účastníka urobil v konaní dva úkony právnych služieb, za ktoré si uplatnil právo na náhradu trov konania. Išlo o prevzatie zastúpenia a o písomné vyjadrenie k návrhu. Po posúdení obsahu tohto vyjadrenia súd konštatuje, že ide o posúdenie právne a skutkovo nenáročné, a čo je najpodstatnejšie, ide o vyjadrenie, ktoré právny zástupca vedľajšieho účastníka zasiela v desiatkach prípadov, ktoré prejednáva konajúci súd. Tieto vyjadrenia sa vo svojej podstate takmer nelíšia. V danom prípade išlo o stručnú námietku premlčania a citovanie právnych predpisov. Teda toto vyjadrenie mohol urobiť vedľajší účastník aj bez svojho právneho zástupcu.

Záverom súd uvádza, že pripúšťa, že zastúpenie združenia ako vedľajšieho účastníka v občianskom súdnom konaní advokátom nemusí byť v každom prípade neúčelné. Malo by však ísť o právne zložitejší prípad, kedy by ani personálne vybavenie združenia na ochranu spotrebiteľa nemuselo postačovať na riadne a plnohodnotné zastupovanie združenia. O takýto prípad však v prejednáwanej veci nešlo. Ako je uvedené aj vyššie, pri rozhodovaní o náhrade trov konania musí súd vždy posúdiť aj účelnosť vzniknutých trov, pričom na tejto skutočnosti nič nemení právo účastníka, resp. vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť advokátom. V opačnom prípade vzniká legitímna pochybnosť o tom, či právo dať sa zastúpiť nie je iba zneužitím tohto práva, ktorého cieľom je získanie peňažného plnenia, v podobe priznaných trov právneho zastúpenia, a to aj s ohľadom na okolnosti, ktoré sú uvedené vyššie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.(§ 205 ods.1 O.s.p.)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcích skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.